

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE I OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE MICHÓW
ZA 2018**

Marzec 2019

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 został przyjęty
Uchwałą Nr XXVI/146/2017 Rady Gminy Michów z dnia 6 marca 2017 r.**

Celem programu jest wypracowanie sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy. Adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Michów, przede wszystkim ofiar przemocy w rodzinie, jej sprawców i świadków.

W realizacji Programu uczestniczą specjaliści zaangażowani w pracę w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie.

Opracowanie i realizacja Gminnego Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc; zwiększenie dostępności i skuteczności programów profilaktycznych; profesjonalnej edukacji osób działających na rzecz rodziny dotkniętej przemocą; prowadzenie programów terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy; dostarczanie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem; propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; motywowanie społeczności lokalnych, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy.

Adresatami Gminnego Programu są:

1. Osoby doświadczające przemocy domowej, w tym dzieci i młodzież, współmałżonkowie lub partnerzy, a także osoby starsze i niepełnosprawne.
2. Osoby wobec, których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.
3. Świadkowie przemocy w rodzinie.
4. Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązani do świadczenia pomocy w sytuacji przemocy (pedagodzy, psychologowie, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy socjalni, pracownicy sądu, policjanci, kuratorzy społeczni, pracownicy służby zdrowia, duchowni).

Cele główne :

1. Przeciwdziałanie zjawiskom przemocy w rodzinie na terenie Gminy Michów.
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cele te oparte są na realizacji zadań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób

doświadczających przemocy oraz pracy ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań i postaw.

Cele szczegółowe :

1. Diagnozowanie i monitoring zjawiska przemocy na terenie Gminy Michów.
2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.
3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie.
4. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.

Założenia Programu

Realizacja celów programu zakłada:

1. uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
2. promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy,
3. edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
4. działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania służące realizacji programu:

1. Diagnozowanie i monitorowanie problemu zjawiska przemocy na terenie Gminy Michów

1.1 Rejestrowanie przypadków przemocy domowej – zbieranie i uaktualnianie informacji na temat rozmiarów problemu przemocy w rodzinie oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki Ośrodka Pomocy Społecznej, GKRPA, szkół, sądów, policyjne, placówek służby zdrowia, gminy, Zespołu Interdyscyplinarnego)

1.2 Sporządzanie rocznego raportu na temat zarejestrowanych przypadków przemocy w oparciu o prowadzoną dokumentację.

1.3 Wypracowanie wspólnej metodologii zbierania danych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

2. Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form.

2.1 Dostarczanie informacji społeczności lokalnej o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie.

2.2 Rozpowszechnianie i opracowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie (ulotki, broszury).

2.3 Organizowanie konkursów/spektakli wśród dzieci i młodzieży w zakresie zapobiegania przemocy.

2.4 Włączanie treści informacji o zagrożeniach płynących z przemocy w rodzinie do treści szkolnych programów profilaktycznych.

2.5 Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży promujących zachowania nieagresywne.

3. Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie

3.1 Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.2 Prowadzenie Procedury „Niebieskie Karty” w przypadku podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie.

3.3 Szkolenia grup zawodowych z zakresu procedury „Niebieskie Karty”.

3.4 Zakup materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w tym czasopism, książek, filmów, broszur dla osób pracujących w obszarze przemocy.

3.5 Objęcie specjalistycznymi szkoleniami przedstawicieli realizujących Program.

4. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej

4.1 Wczesna identyfikacja przemocy w rodzinie oraz krzywdzenia dzieci.

4.2 Postępowanie interwencyjne według procedur dla poszczególnych grup zawodowych.

4.3 Udzielania pomocy i wsparcia w miejscu zamieszkania/interwencje.

4.4 Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.

4.5 Zapewnienie pomocy terapeutycznej indywidualnej dla dzieci i młodzieży, które doświadczyły lub były świadkami przemocy.

4.6 Wskazywanie i informowanie o instytucjach zapewniających pomoc terapeutyczną indywidualną bądź grupową.

4.7 Udzielanie informacji dotyczących pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

4.8 Poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne, socjalne, zawodowe, rodzinne, prawne oraz praca socjalna.

5. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc

5.1 Izolowanie sprawców od ofiar.

5.2 Udzielenie informacji sprawcom na temat programów korekcyjno – edukacyjnych, realizacja programów dla sprawców przemocy.

5.3 Prowadzenie rozmów z osobami stosującymi przemoc

5.4 Zapewnienie indywidualnej pomocy terapeutycznej .

Koordynatorem działań związanych z realizacją Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Michowie.

W 2018 roku w ramach swej działalności Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie realizował zadania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Michów w zakresie:

L.p.	Działania i cele operacyjne	Sposób realizacji
1.	Diagnozowanie i monitorowanie problemu zjawiska przemocy w rodzinie	1.W roku 2018 wszczęto 34 procedur „Niebieskie Karty”. Posterunek Policji w Michowie przeprowadził ogółem 133 interwencji domowych. W toku przeprowadzonych interwencji stwierdzono przypadki przemocy w rodzinie, w związku z czym wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w 27 przypadkach. Przeprowadzono postępowania sprawdzające, na podstawie, których wszczęto 5 dochodzeń z art. 207 kodeksu karnego z czego 4 zostało zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia, 1 zostało zakończone odmową wszczęcia postępowania. Ponadto w związku z „Niebieską Kartą” 18 osób znajdujących się pod wpływem alkoholu zatrzymano w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych. Zwołano 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego. Podczas spotkań Zespołu omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie występujące w jednostkach reprezentowanych przez członków Zespołu. Omawiano również realizację planów pomocy w poszczególnych rodzinach. Podejmowano działania wynikające z procedury „ Niebieskie Karty”. Ustalano plany działań w indywidualnych przypadkach. Skierowano 4 wnioski do Sądu Rejonowego w Lubartowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodziny. W jednym przypadkach wgląd w sytuację rodziny zakończył się nadzorem kuratora, w drugim przypadku ograniczeniem praw rodzicielskich i nadzorem kuratora. W trzecim przypadku postępowanie zostało zawieszono

		<p>z uwagi na trwającą sprawę rozwodową. W czwartym przypadku sprawa na dzień 31.12.2018 r. nie została rozstrzygnięta.</p> <p>Podejmowano decyzje o zakończeniu procedury „Niebieskie karty” w przypadku ustania przemocy w rodzinie lub zrealizowania indywidualnego planu pomocy. W 2018 r. zamknięto 17 procedur „Niebieskie karty”. Monitoring problemu przemocy prowadzony był 40 rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty” przez przedstawicieli poszczególnych instytucji zaangażowanych w realizację Programu i prace Zespołu Interdyscyplinarnego: pracowników socjalnych, dzielnicowego, pedagogów szkolnych, służbę zdrowia.</p>
2.	<p>Podnoszenie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy, jego przejawów i form</p>	<p>1. Na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Michowie utworzona jest zakładka Zespół Interdyscyplinarny, pod którą zamieszczone są informacje dotyczące składu Zespołu Interdyscyplinarnego, przydatne telefony w sytuacji wystąpienia przemocy, materiały edukacyjne na temat przemocy, obowiązujące akty prawne, „Informator dla pokrzywdzonego”, „Przemoc seksualna wobec dzieci”-informator dla rodziców i opiekunów”, „Krajowa Mapa zagrożeń” oraz Aplikacja mobilna „Moja komenda”.</p> <p>2. Na tablicach informacyjnych w OPS, w Urzędzie Gminy i NZOZ w Michowie – umieszczone są informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy, w przypadku wystąpienia przemocy, w środowisku lokalnym.</p> <p>3. W szkołach i instytucjach funkcjonujących na terenie gminy: OPS, Urzędzie Gminy, NZOZ Michowie, rozpowszechniono materiały edukacyjno – informacyjne dotyczące przemocy tj. 448 szt. ulotek, 49 szt. plakatów i 15 szt. broszur edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie: „ Jak radzić sobie z przemocą”, „Nadużywanie alkoholu a problem przemocy domowej”, Procedura -„ Niebieskie Karty”, „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Przemoc w rodzinie”.</p> <p>Z treścią w/w broszur, rodzice zostali zapoznani na</p>

		<p>spotkaniu z wychowawcami w Szkole Podstawowej w Katarzynie.</p> <p>Ponadto w Szkole Podstawowej w Katarzynie i Przedszkolu w Michowie nauczyciele zostali pouczeni o narastającym zjawisku przemocy w rodzinach i poproszeni o baczne obserwowanie uczniów oraz reagowanie na wszelkie oznaki i podejrzenia przemocy.</p> <p>W ZSO w Michowie organizowane były zajęcia profilaktyczne z zakresu umiejętności komunikowania się, radzenia sobie ze stresem. W klasach III gimnazjum realizowany był program „Stres pod kontrolą” i „ARS – jak dbać o miłość”, „Spójrz inaczej”, „ Medjacje rówieśnicze ” – sposobem przewycięzania agresji i przemocy. W klasach IV –VI realizowany był program „Technologia z klasą” dotyczący cyberprzemocy oraz jak bezpiecznie korzystać z Internetu. Natomiast w klasach I – III szkoły podstawowej realizowany był program „Zakłete granie” dotyczący skutków uzależnienia dzieci od gier komputerowych.</p> <p>W ramach „Dnia bezpiecznego Internetu” w szkole prowadzone były zajęcia na temat cyberprzemocy. Ponadto w ZSO prowadzone były działania profilaktyczne – w zakres podstawy programowej przedmiotów realizowanych w szkole (m.in. wiedzy o społeczeństwie i wychowania do życia w rodzinie) wchodzi budowanie prawidłowych relacji w rodzinie w oparciu o poszanowanie praw wszystkich jej członków. Zagadnienia dotyczące przeciwdziałania przemocy były omawiane we wszystkich klasach. Ponadto realizacja zadań programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły stwarza okazję do podejmowania działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy, zarówno wobec uczniów jak i ich rodziców. W ZSO w Michowie prowadzona była akcja informacyjna dotycząca możliwości uzyskania pomocy w sytuacji gdy w rodzinie dochodzi do stosowania przemocy (ulotki, plakaty, gazetki szkolne). Zorganizowano zajęcia warsztatowe dotyczące przemocy, agresji i uzależnień dla uczniów kl.VI -VIII i kl. III gimnazjum. Pedagog i psycholog służyli pomocą uczniom i ich rodzicom w rozwiązywaniu trudnych problemów wychowawczych. Szkoła</p>
--	--	---

		<p>współpracowała ze środowiskiem pozaszkolnym przy podejmowaniu działań profilaktycznych i interwencyjnych skierowano 3 wnioski do Sądu Rejonowego w Lubartowie Wydział Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną uczniów.</p> <p>4.Policjanci wykonując czynności w związku z przemocą w rodzinie udzielali ofiarom przestępstw pomocy i informowali – gdzie mogą udać się aby otrzymać wsparcie.</p>
3.	Podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie	<p>1. Odbyło się 1 szkolenie o tematyce „Skuteczna działalność pomocowa – praktyka działania KRPA, Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych” dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, członków GKRPA, pracowników socjalnych i asystenta rodziny – uczestniczyło w nim 16 osób. Ponadto członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego otrzymali materiały edukacyjne w formie broszur.</p> <p>2.W ZSO w Michowie podejmowane były działania, podnoszące wiedzę nauczycieli z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy. Nauczyciele uczestniczyli w szkoleniu „Jak skutecznie udzielać pomocy psychologiczno – pedagogicznej.”</p> <p>4.W 2018 roku Procedurą „Niebieskie Karty” objętych było 40 rodzin.</p> <p>5.Zespół Interdyscyplinarny rozpatrzył 34 nowych przypadków przemocy w rodzinie.</p>
4.	Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie	<p>1. W 2018 r. odnotowano 51 przypadków krzywdzenia dzieci (gdzie dzieci były świadkami przemocy lub same doświadczały przemocy).</p> <p>2. Sześć rodzin, w których występował problem przemocy objętych zostało wsparciem asystenta rodziny.</p> <p>3.Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielali informacji i wyjaśnień głównie ofiarom przemocy domowej o możliwościach uzyskania wsparcia(w ramach indywidualnych kontaktów z zainteresowanymi), informacji w zakresie przepisów prawnych oraz stosowania procedury związanej z</p>

		<p>przemocą w rodzinie przekazywali informacje sprawcom przemocy o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie.</p> <p>4. W ramach monitoringu rodzin – dzielnicowy i pracownicy socjalni systematycznie odwiedzali rodziny w środowisku zgodnie z tworzonymi planami pomocy dla rodzin – wspierali osoby doświadczające przemocy i służyli pomocą.</p> <p>5. W punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Michowie prowadzone było poradnictwo – można było skorzystać z porad specjalistów: psychologa, prawnika, pracownika socjalnego). Porady udzielane były bezpłatnie m.in. dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie (w 2018 roku – z porad psychologa skorzystało 10 osób dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym dwoje dzieci – udzielono łącznie 50 porad). Rodziny z problemem alkoholowym, problemem przemocy i zagrożone wykluczeniem społecznym korzystały z porad prawnika. W 2018 r. prawnik udzielił 12 porad prawnych które dotyczyły następujących dziedzin prawa: prawo cywilne 4 porady, prawo rodzinne i opiekuńcze 2 porady, prawo karne 2 porady, prawo administracyjne 2 porady i prawo ubezpieczeń społecznych 2 porady.</p> <p>6. Ze wsparcia socjalnego w różnych formach (pomoc pieniężna, pomoc w formie posiłków dla dzieci, pomoc żywnościowa) skorzystało 12 rodzin borykających się z problemem przemocy.</p> <p>7. W siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Michowie w każdy wtorek w godz. 18 - 20 odbywają się spotkania osób uzależnionych od alkoholu (AA) i współuzależnionych (Al – Anon).</p>
5.	Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc.	1. Na wniosek Posterunku Policji w Michowie wobec podejrzanych o stosowanie przemocy domowej na etapie postępowania przygotowawczego decyzją Prokuratury rejonowej w Lubartowie stosowane były środki zapobiegawcze w postaci dozorów policji, nakazu opuszczenia miejsca zamieszkania oraz

		<p>zakazów zbliżania się do pokrzywdzonych.</p> <p>2. Z 12 osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie przeprowadzone zostały rozmowy i wypełniona została „Niebieska Karta - D.</p> <p>2. Złożono wnioski do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe bez zgody 2 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie. W jednym przypadku procedura zakończyła się wydaniem postanowienia sądu zobowiązującego do podjęcia leczenia odwykowego. W drugim przypadku sprawa na dzień 31.12.2018 r. nie została rozstrzygnięta.</p> <p>3. Dwie osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie skorzystało z porad psychologa.</p>
--	--	---

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Michów na lata 2017 - 2020 zostały sfinansowane ze środków własnych gminy przewidzianych na realizację programu oraz środków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Michowie.

Środki zostały przeznaczone na zakup ulotek, broszur i plakatów dotyczących przemocy i szkolenie dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, GKRPA, pracowników socjalnych, a także na prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego.

Michów, dnia 14.03.2019 r.